

ČINJENICE O RODNO ZASNOVANOM NASILJU

16 DAYS OF ACTIVISM AGAINST GENDER VIOLENCE
16 DÍAS DE ACTIVISMO CONTRA LA VIOLENCIA DE GÉNERO
16 JOURS D'ACTIVISME CONTRE LA VIOLENCE DE GENRE
25 NOV - 10 DEC <http://16dayscwgl.rutgers.edu>

“Nasilje protiv žena je možda najsramotniji i najrasprostranjeniji oblik kršenja ljudskih prava. Ono ne poznaje geografske i kulturološke granice, kao ni granice ekonomskog bogatstva. Sve dok se nastavlja, ne možemo tvrditi da činimo stvarni napredak prema jednakosti, razvoju i miru.”

Kofi Annan, bivši Generalni sekretar Ujedinjenih nacija
“Svijet slobodan od nasilja protiv žena”
Globalna videokonferencija Ujedinjenih nacija, 8. mart 1999. godine

Rodno zasnovano nasilje

- Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da će, na globalnom nivou, najmanje jedna od tri žene biti pretučena, silovana ili na drugi način zlostavljana tokom svog životnog vijeka. U većini slučajeva, zlostavljač je član njene vlastite porodice.¹
- Nasilje ubija i onesposobljava onoliko žena u dobi između 15 i 44 godine starosti koliko i rak. Posljedice nasilja po zdravlje žena prevazilaze posljedice saobraćajnih nesreća i malarije zajedno.²
- Osobe koje su preživjele seksualno nasilje imaju 3 puta veće šanse da obole od depresije, 6 puta veće šanse da pate od post - traumatskog stresnog sindroma. Žrtve seksualnog nasilja će 13 puta češće zlopotrebjavati alkohol, 26 puta češće zlopotrebjavati droge i 4 puta češće će razmišljati o samoubistvu.³
- Oko 3% muškaraca u Americi —ili 1 od 33— su iskusili pokušaj silovanja ili silovanje tokom svog životnog vijeka. Oko 2.78 miliona muškaraca u Sjedinjenim Državama su bili žrtve seksualnog napada ili silovanja.⁴
- Procjenjeno je da između 100 i 140 miliona djevojčica i žena širom svijeta žive sa posljedicama genitalne mutilacije (FGM).⁵
- Procjenjeno je da civili čine približno 90% trenutnih žrtava rata – većinom žene i djeca – u poređenju sa podacima iz prošlog vijeka kada je vojno osoblje činilo 90% žrtava rata.⁶

Nasilje počinjeno od strane državnih aktera

- Postoje izvještaji o korištenju silovanja kao „sredstva rata“ u zemljama koje obiluju oružanim sukobima. Amnesty International je izvještavao o zlostavljanju žena u svim oružanim sukobima koje su istraživali u periodu između 1999. godine i 2000. godine.⁷ U nekim slučajevima, žene su bile namjerno zaražene HIV-om, što je uzrokovalo njihovu ‘sporu smrt’.⁸

strane Tatmadaw snaga tokom jednogodišnjeg perioda. Jedna trećina žrtava su bile ispod 15 godina starosti⁹

- Tokom egipatske revolucije 2011. godine, zabilježeni su rasprostranjeni slučajevi fizičkog i verbalnog zlostavljanja demonstrantkinja od strane oružanih trupa, te njihovog podrvgavanja „testovima nevinosti“.¹⁰
- Potrošnja za vojsku u 2011. godini je procjenjena na 1,738 biliona američkih dolara. Samo su Sjedinjene Države potrošile otprilike 711 biliona američkih dolara.¹¹
- Zabilježeno je više od 250 slučajeva silovanja u nekoliko kampova tokom prvih 150 dana nakon zemljotresa na Haitiju u januaru 2010. godine.¹²

Nasilje u porodici i uloga malog oružja

- Istraživanje pokazuje da posjedovanje malog oružja u kući za 41% povećava ukupni rizik da će neko biti ubijen; kada su u pitanju žene, ovaj rizik se gotovo utrostručava.¹³
- Najčešći oblik nasilja proti žena je šamaranje – ovo je iskusilo 9% žena u Japanu i 52% žena u pokrajinskim oblasima Perua. Stope seksualnog zlostavljanja takođe značajno variraju širom svijeta—silovanje od strane partnera je prijavilo 6% žena iz Srbije i Crne Gore, 46% žena iz pokrajinskih oblasti Bangladeša i 59% žena iz Etiopije.¹⁴
- Studija iz 2005. godine ukazuje da je u periodu od 1999. godine do 2004. godine, 7% kanadskih žena koje žive u partnerskim vezama iskusilo nasilje od strane supruga. Od ukupnog broja zlostavljanih žena, gotovo jedna četvrtina (23%) je prijavila da su bile pretučene, davljene ili izložene prijetnjama nožem ili pištoljem.¹⁵
- U Kolumbiji, žene čine 95% od ukupnog broja žrtava nasilja u braku. Polovina žena koje su izložene nasilju su između 15 i 24 godina starosti.¹⁶
- Nasilje u porodici i seksualno nasilje u Velikoj Britaniji košta državu 5.7 biliona funti godišnje, uključujući i troškove krivično-pravnog sistema, zdravstvene njege, stanovanja i gubitaka u ekonomiji. U Sjedinjenim Državama, troškovi zdravstvene njege povezani sa silovanjem u intimnim partnerskim vezama, fizičkim napadima i uznemiravanjem iznose ukupno 5.8 biliona dolara na godišnjem nivou. Od toga 4.1 bilion dolara predstavlja troškove direktnih medicinskih servisa i službi zaštite mentalnog zdravlja. Gubici u vezi sa produktivnošću od plaćenog rada i neplaćenog rada u domaćinstvu, kao i gubici ukupne životne zarade usljed ubistva žrtava ukupno iznose gotovo 1.8 biliona dolara.¹⁷
- Od gotovo 900 miliona komada malog oružja u svijetu danas, više od 75% se nalazi u privatnim rukama pojedinaca – većina u rukama muškaraca – i čuva se po kućama.¹⁸

Seksualno nasilje tokom i nakon konflikta

- Izvještaji o silovanjima tokom konflikta donose detalje o ozbiljnim brutalnostima prema ženama i djevojčicama, uključujući ozbiljna premlaćivanja, sakaćenje ili uklanjanje genitalija, silovanja sa oštrim objektima, pucanje u genitalije i sl. Neke od žena su takođe svjedočile o smrti prijateljica ili članica porodice usljed sličnih oblika brutalnosti.¹⁹
- Usljed sistematičnih i izuzetno nasilnih silovanja od strane bandi, ljekari u Demokratskoj Republici Kongo sada klasifikuju vaginalno uništavanje kao ratni zločin. Hiljade djevojčica i žena u Kongu pate od vaginalne fistule – kidanja tkiva u unutrašnjosti vagine, mjehura i rektuma – nakon što su preživjele brutalna silovanja u kojima su korišteni pištolji, grane i polomljene flaše sa ciljem nanošenja povreda.²⁰
- Vjeruje se da su od 1998. godine, oko 200,000 žena i djevojčica u Demokratskoj Republici Kongo bile žrtve silovanja.²¹
- Procjenjuje se da se ukupan broj žena koje su bile izložene seksualnom nasilju tokom rata u Bosni i Hercegovini tokom 90tih kreće između 14,000 i 50,000.²²

¹ Svjetska zdravstvena organizacija. (2005) "WHO Studija u više zemalja o zdravlju žena i nasilju u porodici protiv žena: Početni rezultati o rasprostranjenosti, posljedicama po zdravlje i odgovorima žena."

http://www.who.int/gender/violence/who_multicountry_study.

² Svjetska zdravstvena organizacija. (2005) "WHO WHO Studija u više zemalja o zdravlju žena i nasilju u porodici protiv žena: Početni rezultati o rasprostranjenosti, posljedicama po zdravlje i odgovorima žena."

http://www.who.int/gender/violence/who_multicountry_study.

³ Krug EG i svi, ur. (2002) *Svjetski izvještaj o nasilju i zdravlju*. Ženeva: Svjetska zdravstvena organizacija.

⁴ Nacionalni institut pravde & Centri za kontrolu bolesti & Prevenciju. (1998) *Rasprostranjenost, učestalost i posljedice nasilja protiv žena: Nalazi nacionalnog istraživanja o nasilju protiv žena*. <https://www.ncjrs.gov/pdffiles/172837.pdf>.

⁵ Svjetska zdravstvena organizacija. (2008) *Genitalno sakaćenje žena*. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs241/en/>.

⁶ Odjel za ekonomske i socijalne poslove Ujedinjenih nacija. (2000) Činjenice br. 5: Žene i oružani sukob.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/followup/session/presskit/fs5.htm>.

⁷ Amnesty International. (2007) *Stop nasilju protiv žena. Silovanje kao sredstvo rata: Činjenice*. <http://www.amnestyusa.org/our-work/issues/women-s-rights>.

⁸ Populacioni fond Ujedinjenih nacija. (2005) "Žene i mladi u humanitarnoj krizi," *Stanje svjetske populacije 2005*.

http://www.unfpa.org/swp/2005/english/ch8/chap8_page4.htm.

⁹ Ljekari za ljudska prava. (2011) *Život unutar hunte: Dokazi o zločinima protiv čovječnosti u Burmi*, Cambridge, MA: Ljekari za ljudska prava. <http://nobelwomensinitiative.org/wp-content/uploads/2011/07/war-on-women-web.pdf>.

¹⁰ McGrath, Cam. (2011) "Egipat: Testovi nevinosti su posljednje oružje vojske." Inter Press Service novinska agencija.

<http://www.ipsnews.net/2011/03/egypt-virginity-checks-are-armys-latest-weapon/>.

¹¹ Međunarodni institut istraživanja mira u Štokholmu. (2012) *Rad o SIPRI podacima o vojnoj potrošnji, 2011*.

<http://www.sipri.org/research/armaments/milex>.

¹² Amnesty International. (2011) *Potresi: Žene progovaraju o seksualnom nasilju u kampovima na Haitiju*.

<http://www.amnesty.org/en/library/asset/AMR36/001/2011/en/57237fad-f97b-45ce-8fdb-68cb457a304c/amr360012011en.pdf>.

¹³ Wiebe, D.J., (2003) 'Rizici od ubistva i samoubistva u vezi sa oružjem u kući: Studija nacionalnog slučaja kontrole', *Anali hitne medicine*, Tom 41, Američki koledž za ljekare hitne medicine. http://parliamentaryforum.org/sites/default/files/2%20-%20Violence_against_women_and_salw_parliamentary_handbook.pdf.

¹⁴ Svjetska zdravstvena organizacija. (2005) "WHO Studija u više zemalja o zdravlju žena i nasilju u porodici protiv žena: Početni rezultati o rasprostranjenosti, posljedicama po zdravlje i odgovorima žena."

http://www.who.int/gender/violence/who_multicountry_study.

¹⁵ Kanadski centar za statistiku u oblasti pravde. (2005) *Nasilje u porodici u Kanadi: Statistički profil 2005*.

<http://www.statcan.gc.ca/pub/85-224-x/85-224-x2005000-eng.pdf>.

¹⁶ Oxfam International. (2009) *Seksualno nasilje u Komunbiji: Instrumenti rata*.

<http://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/bp-sexual-violence-colombia.pdf>.

¹⁷ Odjel za zdravlje i usluge ljudima Sjedinjenih Država. (2003) *Troškovi intimnog partnerskog nasilja protiv žena u Sjedinjenim Državama*. http://www.cdc.gov/ncipc/pub-res/ipv_cost/IPVBook-Final-Feb18.pdf.

¹⁸ Bilten i resursni paket za akciju Kampanje za razoružavanje nasilja u porodici: <http://www.iansa-women.org/node/244>.

¹⁹ Human Rights Watch. (2002) *Rat unutar rata: Seksualno nasilje protiv žena i djevojčica u Istočnom Kongu*.
<http://www.hrw.org/reports/2002/drc/Congo0602.pdf>.

²⁰ Amnesty International. (2004) *Stop nasilju protiv žena: U našim je rukama*.
<http://www.amnesty.org/en/library/info/ACT77/003/2004>.

²¹ UN Women. (2012) *Seksualno nasilje vezano za sukob*.
http://www.unifem.org/gender_issues/women_war_peace/conflict_related_sexual_violence.php.

²² Megan Bastick, Karin Grimm & Rahel Kunz. (2007) *Seksualno nasilje u oružanom sukobu: Globalni pregled i posljedice za sektor sigurnosti*. Ženeva: Ženevski centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga.
http://www.essex.ac.uk/armedcon/story_id/sexualviolence_conflict_full%5B1%5D.pdf.

Translation provided by United Women Banja Luka

<http://www.unitedwomenbl.org>

